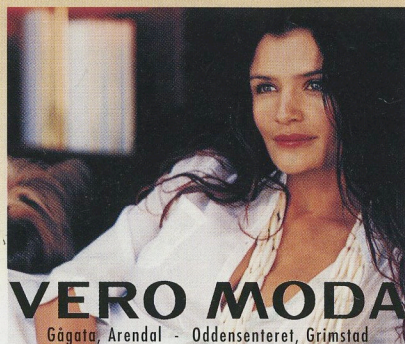

Vi støtter kanalsaken:

THORN

€ account

Layout, design og 3d illustrasjoner:

Innoventi

Kanalselskapet for Arendals bymiljø,
Boks 118, 4801 Arendal, Tlf: 37 02 14 04

KANALPOSTEN

Layout: Innoventi. Tekst: Odd Skaug Syvertsen, Torill Rolstad Larsen, Anita Mørland, Cato Litangen

*«Arendal var jo i sin tid «Nordens Venedig»
og det kan den meget godt bli igjen,»*

hevder Administrasjonssjef Harald Danielsen

Se våre websider på: www.innoventi.no/kanal

Kjære medkanalister

Den 5. juni fyller Kanalselskapet 10 år. Gratulerer! Framdriften mot målet foreningen har satt seg går framover, om enn ikke med stormskritt. Sørledningene har ikke for vane å forhaste seg, men det ser nå ut til at mentaliteten er i ferd med å endre seg. Her reiser børs og katedral til Storting og Regjering med trommer og faner og med parademarsj på Karl Johans gate i protest mot elendig E18! Kristiansand bygger ut et fascinerende havnemiljø – selv med et fjell av rustne containere som bakgrunn – på rekordtid. En arendalitt har knapt glippet

med øynene før konkurrenten i vest tar innersvingen også på miljøsidan. Hva skjer så i Arendal? Foretakssomme personer har kastet seg rundt og vil lage en etterlengtet teater- og konsertsal i kombinasjon med et nytt rådhus på rutebilstasjonsområdet! «Stiftelsen Arendal byselskap» blir navnet på gruppen som vil bli ansvarlig for prosjektet, og den har hastverk. Man ønsker byggestart neste år, og ferdigstilling juni 2002. Politikere og næringsliv applauderer tiltaket og gleder seg til svært etterlengtede fasiliteter, og vår forening stiller seg i gratulantenes rekke. Slike store utbygginger bør inn i en helhetsplan der miljøet også må ha en selvsagt plass, og det tror jeg utbyggerne er klar over og vil gjøre noe med. Det kan se ut som om

milleniumsskiftet har vekket mang en arendalitt, for nå står vi foran noen år med store forandring i byen vår. Vi er nødt til å ta høyde for at arbeidsplassene endrer seg raskt. Vi vet alle at deler av IT-industrien kan ligge utenfor de sentrale østlandsområdene, og at det er andre verdier som vil telle når etablering skal foretas. Her spiller kultur og miljø en vesentlig rolle ved siden av barnehager, skoler, bo – og kommunikasjonsmuligheter m.fl. Arendal har nå sin sjanse og bør benytte den umiddelbart. Kanalprosjektet forventes å stå ferdig ved 100 års jubileet for Norges selvstendighet i 2005. Da blir Arendal Norges flotteste by!

Se også våre oppdaterte nettsider på www.innoventi.no/kanal

Odd Skaug Syvertsen Leder

Kanalprosjektet, kultur og miljø er positivt for Arendal

Intervju med administrasjonssjef Harald Danielsen

Administrasjonssjef Harald Danielsen har vært øverste leder for en nyorganisert Arendal kommune siden 1. september 1999. Det har ikke vært mangel på tøffe og til dels tunge oppgaver å jobbe med. Men opp i alt dette skjer det noe meget positivt etter Danielsens mening, nemlig den entusiasmen som legges for dagen når det gjelder kanalprosjektet, og håpet om å få kanalen fra Kittelsbukta til Pollen.

«Det er selvfølgelig helt uaktuelt for Arendal kommune å bevilge penger til dette prosjektet nå. Vi har mer enn nok andre ting å tenke på. Derfor tror jeg at finansieringsproblemet i denne saken må løses via statlige og private midler. Det er veldig viktig å få dette på plass så snart som mulig» sier en positiv og engasjert Administrasjonssjef. Han ser samtidig helt klart den historiske og kulturelle verdien dette vil være for byen. «Historisk har vi en tydelig profil som den seilskutebyen vi en gang var. Dette er videreført gjennom det nærings-

livet vi ser i dag. Samtidig må vi nok inrømme at Arendal har fått en del negativ omtale vi etterhvert håper vi kan gjøre noe med. Her kommer helt klart den nye profilen med kanaler inn. Dette er både miljøvennlig og verdi sett i et historisk perspektiv. Arendal var jo i sin tid «Nordens Venedig» og det kan den meget godt bli igjen,» hevder Danielsen. På mitt spørsmål om hva han, som kommunens øverste leder kan bidra med i denne sammenheng, svarer han «Jeg kan selvfølgelig påvirke plansaker

Arendal får ny storstue som gir perspektiver framover.

Alle solemerker peker på at byen vår vil få teater-/konsertsal og rådhus på Rutebilstasjonsområdet i løpet av noen få år. Ideen kom fram for et par år siden, men nå har den fått mer kjøtt på beina og høster nesten bare godord. En stiftelse skal være bærebjelken i utbyggingen, og alle ser ut til å akseptere en utbygger som ikke er ute etter å tjene penger. Saken er på vei til de folkevalgte, og vil bli behandlet i bystyret i slutten av mai måned. Det arbeides på spreng med vedtekter og tilrettelegging av deltakere i «Stiftelsen Arendal Byselskap». Når dette arbeidet er politisk og økonomisk forankret, vil initiativtakerne gi sine syn på den videre byutviklingen i neste nummer av «Kanalposten».

De endelige tegningene for hvordan utbyggingen skal se ut er enda ikke avgjort, men det er laget en skisse av arkitekt Kjell Jensen som er gjengitt her. Det er viktig å få et verdig bygg som skal stå i opposisjon til vår vakre kirke. Det nye bygningskomplekset vil inngå i en ny byakse der den verdslige kulturen ligger nord for kanalen, og den kirkelige syd for denne. Vannspeilet vil da være miljøpunktet som har like lang avstand til den norske kultur-enheten som til den kirkelige. I rett linje mot nord har vi det internasjonale kultursenteret og tilsvarende mot syd den katolske kirken. På tvers av denne kulturaksen, vil Arendal få en kulturhistorisk forankret miljøakse - kanalen. I korset som dannes vil mellom disse

aksene, vil de nordlige delene ha hvert sitt handelsområde med hvert sitt parkeringshus. Den sydlige delen mot øst som omfatter Nedre Tyholmen, vil inneholde hoteller, restauranter, kafeer, kino og service ellers, mens den vestlige vil stort sett ha utdanning og boliger. Dette blir svært spennende i byutforming, og kan gi et ekstra tilskudd til markedsføringen av byen.

Forts. s. 4

for å få det mest mulig tilrette-lagt, prøve å påvise hvilken indirekte økonomisk gevinst det vil gi for kommunene generelt». Danielsen er heller ikke i tvil om at å få tilbake kanalen i Arendal vil være med på å snu den negative omtalen vi har fått til noe mye mer positivt. «Selv om vi får en meget oppdagående eldreomsorg, får et bra skolesystem og ellers et godt tilbud til kommunens innbyggere, så er ikke dette nok til å få media til å skrive positivt om oss. Dette vil i alle sammenhenger bli tatt som en selvfølge og er derfor ikke interessant. Sånn er det bare» sukker

han. «Derimot er kultur og miljø-satsning noe som blir lagt merke til. Se bare hvilken positiv oppmerksomhet det nye forslaget om konsert og teatersal på Rutebilen har gitt. Dette er nok også bare en begynnelse. Kan vi etterhvert nå både få et flott bygg på Rutebilen og kanaler fra Kittelsbukta til Pollen, vil dette være en stor styrke for Arendal kommune. Det vil samtidig være et viktig bidrag for å styrke både næringslivet og ikke minst Arendal som fylkeshovedstad», sier han. Danielsen sier også at han er imponert over hvordan den

kontroversielle ideen, som det i sin tid var, nå er en seriøs og vel dokumentert plan over hvordan man kan befeste byens identitet og markere seg som en miljøby ved å sette menneskene i sentrum framfor bilen. Helt til slutt presiserer han igjen at det haster med å få fram et troverdig kostnads-bilde. Ellers kommer man ikke videre. Dette har han nok helt rett i. Samtidig må vi kunne si at Arendal er heldig som har en så positiv Administrasjonssjef sett fra Kanalselskapets side.

Torill Rolstad Larsen

Forts. fra s. 3

I prospektet til «Stiftelsen Arendal Byselskap» er der gjort en avgrensning til Kanalselskapet, og det siteres direkte fra denne:

«Jeg (Peder Syrdalen), red. anmerkning, ser ingen motsetninger i dette - snarere en klar fordel for Kanalselskapet. Når tiden er moden kan kanskje selskapet involvere seg aktivt i Kanal-selskapet med kapital for realisering av det prosjektet. Imidlertid må vi være meget varsomme her slik at ikke dette ødelegger for ideen om at stiftelsen først og fremst skal

konsentrere seg om rutebilområdet der målet ikke etter vårt syn er kontroversielt. Mht. Kanalselskapets realisasjon av sin ide mener jeg at både utbyggingen av Sanden til kjøpesenter og utbyggingen av Rutebilstasjons-området kan gjøre P-Hus Vest AS mer attraktivt og fylle opp dette huset også på tider av døgnet der kapasiteten er meget god. Jeg ser derfor ikke bort fra at aksjonærene i P-Hus Vest AS kan være delaktige i større oppgaver i Arendal i tiden framover. Herunder ligger en utvidelse av anlegget med 230

P-plasser meget nærliggende. (En hall til).

For øvrig må formålet med stiftelsen være at den virker til generell forskjønnelse av Arendal by.»

Initiativtakerne er positive til kanalprosjektet, men er engstelige for at det lenge etterlengtede teater- og konserthuset på dette stadiet skal involvere seg i noe som helst kontroversielt. Dette aksepterer selvsagt vi i Kanalselskapet og ønsker initiativet velkommen.

Odd Skaug Syvertsen

INTERVJU

Navn: Ole Andreas Sandberg
Født: Oslo
Arendalitt siden: sommeren 1993
Familiesituasjon: Gift med Arendalitt, 2 barn
Stillings: Avd.leder

WM-data med ansvarsområde Aust - Agder

Hva vil kanaler i byen bety for deg?

Vannspeilet og kanaler i Arendal er utrolig viktig. Det gir inspirasjon - ihvertfall for de av oss som velger Arendal å bo i. Byen blir spesiell. Opplevelsen av vann gir frihet, bedre miljø og trivsel og bedre helse. Kanaler vil, kanskje som en rød tråd, bety at byen blir noe helt spesielt å bo i.

Hva vil kanaler i Arendal bety for deg som representant for IT-miljøet?

En vesentlig grunn for å bo i Arendal er sjønærheten. De som satset her på 17-1800 tallet

valgte området på grunn av vannveien. Hvorfor vektlegges ikke dette i større grad idag? For oss i IT-miljøet er det viktig å fremstå som attraktive i konkurransen om ressurspersoner. Her vil et attraktivt bymiljø være et vesentlig konkurranseparameter både til eksisterende og nye bedrifter. Jeg tror at kanalene også i dette perspektivet vil representere noe unikt i forhold til andre byer og satsninger. Dette baserer jeg på den antagelse at moderne mennesker idag ikke bare fokuserer på en arbeidsplass, men ønsker å integrere arbeid, fritid, oppvekstvilkår for barn og trivsel i nærmiljøet i sterkere og sterkere grad.

Hvordan blir posisjonen i Grimstad/ Arendal?

I Grimstad har Ugland vært meget dyktige. De har klart å opparbeide et unikt miljø basert på aktivt samspill mellom utøvende næringsliv, finansiell styrke, politikere og

visjoner. Riktignok ligger ikke Forskningsparken helt i vannkanten og ikke har de kanaler, men i alle fall er Parken på riktig side av E-18 og ikke er det langt til bryggene. Ambisjonene som er uttalt er vesentlige og helt klart betydelige momenter for etablering i Parken.

Revner Arendals Posisjon? Vi har ikke et tilsvarende finansielt og visjonært lokomotiv. Det er helt avgjørende at Arendal Kommunes politikere tilrettelegger for muligheter til etablering av næringsliv ved vannveien. Skaug-etablering (les Longum) er ikke attraktivt nok hvis vi skal sneu denne tendensen. For å bruke egen bedrift som eksempel flyttet vi fra Longum ifjor og ned til Gard som ligger veldig godt plassert iforhold til vannveien. Dette var for oss et helt bevisst valg i forhold til vår posisjonering. Desverre varer ikke leieavtalen med Gard evig. - Idet beliggenhet er et konkurranseparameter er vi nødt til å starte

og hele tiden ha fokus på prosessen om hvor vi vil være. I dette arbeidet vil det først være naturlig for oss å søke de muligheter som finnes i Arendal. Lykkes vi ikke her vil en naturlig konsekvens være at vi blir nødt til å flytte fokus vestover - Grimstad. Det dette betyr i klartekst er at enda flere arbeidsplasser flyttes ut av byen og for Kommunen betyr dette kanskje noe for infrastrukturen - men i alle fall tapte inntekter.

Hvor er Onkel Skruer? For å sitere den «nye økonomien» er ihvertfall vårt inntektsgrunnlag 1,3 kg grå hjernemasse ganget med antallet. Dette byttes i penger og deretter i skatter og avgifter. Samtidig stiller eierne av de 1,3 kg helt klare krav til infrastruktur, miljø, kulturelle tilbud og frihet. Dette er helt vesentlige momenter som både jeg og eierne av arealene må ta hensyn til.

Hvilke muligheter har Arendal by?

Utgangspunktet for samtalen vår er jo kanaler og hva de vil bety for Arendal. I konseptet rundt kanaler må vi derfor også titte på de omkringliggende områder. Dette er Sanden, Rutebilstasjonen, Sentrum, Pollen, Langbrygga og Barbu. Disse områdene bør inngå i en samlet plan for å gjøre Arendal attraktiv, både for innbyggere og bedrifter. Kanalutbygging i et ikke helhetlig perspektiv virker for meg noe meningsløst. Vi har vel flere velmenende men ikke særlig vellykkede stand-alone-satsninger å se tilbake på; Vindholmen representerer et ikke særlig pent inngrep i naturen samtidig som det virker noe tungt å få til business der. I de glade 80 årene

hvor bønnestengelen bare vokste kom satsningen på Longum. Der har man slitt hardt og det virker jo ikke som en ubetinget suksess. Stoa satsningen er nok bedre - det ble vel etablert i en tid da man ikke hadde helt bevisst forhold til hva man ville med byen. - Vi trenger i rettferdighetens navn andre produkt og tjenester enn IT.

Eksemplene her er heller ikke ondssinnet valgt for å sjenere, jeg vet noe selv om hvor vanskelig det er å lykkes. Poenget mitt er heller å understreke viktigheten av å ha et helikopterperspektiv når man skal beslutte så viktige saker som byutvikling, markeds- og konkurranse-attraktivitet.

Mener du å si at toget har gått for Arendal?

Slik det ser ut idag preges bildet av noen mer løsevende ambisjoner for sentrumsarealene. Sanden er allerede omsatt til-synelatende, slik jeg har forstått pressen, uten konkurranse og dermed markedspris. Vi har hatt et harryforslag om å bygge en fergehavn i Barbu. Heldigvis ser dette nå ut til å forbli med forslaget. Men det er også kommet et veldig flott initiativ om å bygge kulturhus, noe jeg mener trekker helt i riktig retning. Toget har vel ikke gått, men hvis vi skal være litt pessimister begynner det vel å gli litt fra perrongen på vei vestover. Med det mener jeg å stille spørsmål om fokus. Hvor kommer pengene fra, hvem er viktige målgrupper og brukere, finansiering, politikk og fremtidsvisjoner?

Kan du forklare dette nærmere?

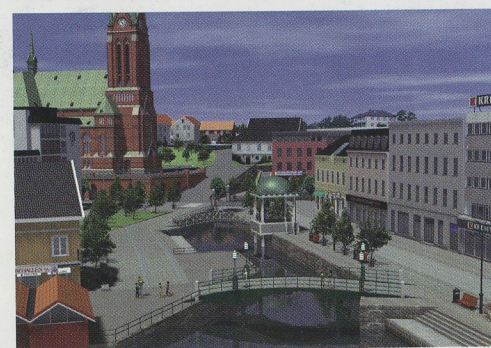
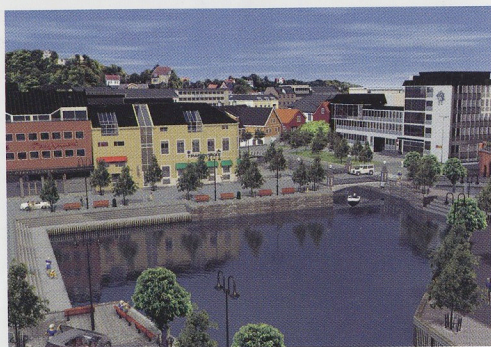
I næringslivet er vi nødt til å ha fokus på de tingene vi velger å være gode på. Politikere har en vanskeligere oppgave - de må hele tiden tenke bredde. - I praksis gir dette beslutningsvegring og langdrektighet. Et av hovedproblemene er nettopp mellom fokus og bredde.

Vi har vel tidligere belyst hvor pengene i kommunekassen kommer fra, derfor er det viktig å sette fokus på motstandsstrategien. Hvordan skaper vi vår onkel Skruer? Her tror jeg ideene rundt kulturhuset er viktige bidragsytere. En vidreføring av disse tankene kan være å tilby næringslivet å kjøpe seg inn i ferdig definerte tomter eller bygninger i bytte mot arbeidsplasser i de definerte områdene. I tillegg må vi også tilrettelegge for privat bebyggelse for å få til miljø og inntekter den veien. Da vil vi investere. Og hva tilfaller da Arendal kommune? Det er masse «vinn-vinn» i dette. Kreativitet er nøkkelordet for å få det til. Kanalene vil få en meget sentral rolle.

Hvordan ser dine fremtidsvisjoner ut?

Det viktigste er å spille brukere og målgrupper i den oppvoksende slekt - det er de som er fremtiden. Politikere - inviter de mellom 15 og 25 år og spør hva de vil !! Baser beslutningene på balansen mellom ønsker, gjennomførbarhet og de eldre klokhet - resten er tid og penger. Det handler om å sende ut riktige signaler.

Anita Morland

Etter en formidabel innsats av Innoventi og Media Service AS, ble kanalvideoen ferdig før julen 1999. Dermed kunne arendalittene se fremtidens bykjerne før det neste årtusen. Deler av videoen ble vist på Sør Nytt for hele Sørlandet, og på TV Aust-Agder i 2 programmer. Dagsrevyen var en stund inne som interessant, men ble p.g.a. togulykken ved Åsta stasjon forhindret i å bringe kanalinnslaget. De vil heller komme tilbake når kommunen behandler spørsmålet i bystyret, og da kan vi påregne at nyheten vil bli spredd til hele landet.

Videoen ble distribuert til folkevalgte og nøkkelpersoner i et antall på 180 stykker slik at det ble mye kanalvisjoner i jule- og nyttårshelgen. Tilbakemeldingen til oss har vært meget god, og mange har fått et nytt syn på kanalprosjektet. Årsmøtet i NHO- Aust-Agder, Håndtverkerforeningen, Rotary og Vel-foreningen har i april måned sett videoen og hatt foredrag om kanalen i Arendal!

Innoventi og Media Service har lagt ned stor summer i gratis arbeide for Kanalselskapet i denne videoen. Hadde vi hatt tilgang på flere midler ville også videoen ha vist kanalmiljøet med lyder, biler, mennesker som beveget seg o.s.v.. Dette får bli i neste omgang, men vi har nå lagt en mal for en fullstendig digitalisering av hele Arendal sentrum. Vi tror at dette er fremtidens redskap for små og store inngrep i følsomme bymiljøer - oppleve det realistisk og likevel ha muligheten for å rette opp evt. feil før første spadestik er tatt!

Videoen kan bestilles også gjennom internett på vår adresse: www.innoventi.no/kanal eller ved å skrive til vår postadresse: Kanalselskapet for Arendals bymiljø Postboks 118, 4801 Arendal.

Den vil koste kr. 195,- pluss porto.

Om du graver, får du se!

Ulf Hamran uttalte en gang at en ny kanalen ikke var viktig, da den ikke ville inneha antikvarisk verdi. Det er sikkert riktig det, at kanalen mangler antikvarisk poeng. Men standpunktet til Hamran er antikvarisk i seg selv, og slett ikke åpent for moderne dynamikk. På mange måter fungerer kanalen som en refleksjon av det intervjuet som blir gjort med lederen av WM-Data i foreliggende Kanalpost.

Bedriften flyttet fra skogen til bryggekannten fordi medarbeiderne vil ha vann rundt seg når de jobber på Sørlandet. Vannet er vårt aktivum, vår konkurransefordel, en del av det bildet folk andre steder har av oss. Vannet er en medvirkende årsak til at mennesker flytter hit, kommer hit på ferie eller synes det er pent her. Vannet utgjør den gigantiske forskjellen i boligprisene. Vannet skaper miljø. Derfor vil vi

ikke jobbe i skogen. Vi flytter ikke fra metropoler til Stoa. Vi vil være der vannet er. Det er derfor vi er her. Et annet poeng er at kanalen er viktig som symbol for endring. Når vi graver, da fjerner vi noe, og når vi fjerner noe, da åpner vi samtidig for noe nytt. Det er verdt en del millioner bare det, kanskje spesielt i denne byen.

Cato Litangen

